

Det kongelige
Miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse - kvalitetsnorm for villaks

Miljøverndepartementet har sendt ut forslag om kvalitetsnorm for villaks på høring. Forslaget skal bl.a. bidra til å klargjøre hvordan Norge skal oppfylle sine målsettinger om å bevare villaksen. Departementets utgangspunkt er å etablere en kvalitetsnorm for villaksbestanden, som bl.a. skal bidra til større åpenhet om kunnskapsgrunnlaget og avveininger som gjøres i villaksforvaltningen.

Fylkesordføreren er i utgangspunktet positiv til formålet med forslag om kvalitetsnorm for villaks, men stiller samtidig spørsmål til om foreliggende høringsdokument er et godt nok grunnlag for å skulle lage en klassifisering for kvalitetsnorm for villaks.

I høringsbrevet foreslås det å innføre et klassifiseringssystem med grenseverdier for å kunne klassifisere tilstanden til laksebestander. Bestandene vil bli klassifisert med utgangspunkt i reproduksjon, høstingspotensiale og genetiske integritet.

Bestandens reproduksjon og høstingspotensiale vurderes ut ifra et gytebestandsmål som er fastsatt for hvert vassdrag og hver bestand. En slik vurdering fordrer at de enkelte vassdrag er godt kartlagt med hensyn til gyteareal og bærekapasitet. Hvis fastsatt gytebestandsmål som ligger til grunn ikke samsvarer med de reelle forhold, vil følgelig ikke bestandsklassifiseringen være representativ. Tas det eksempelvis utgangspunkt i et større areal eller en høyere bærekapasitet enn det som faktisk er reelt, vil en bestand vanskelig kunne klassifiseres som «God» i henhold til kvalitetsnormen. Det er derfor avgjørende at det legges en betydelig innsats i arbeidet med kartlegging og klassifisering av vassdrag og deres tilhørende villaksbestander. En annen problemstilling fylkesordføreren ønsker å belyse er at eventuelle genetiske effekter av kultivering vil bli integrert i gytebestandsmålet. Dersom gytebestandsmålet er basert på genetiske effekter av kultivering, som har ført til å øke høstingspotensiale eller bedre reproduksjonen, vil det medføre adskillige utfordringer å avdekke årsaker til en eventuell fremtidig svekkelse av gytebestanden.

Den genetiske integritet til villaksbestandene foreslås å utgjøre det andre klassifiseringskriteriet i kvalitetsnormen. Det vil kunne være problematisk å ta utgangspunkt i at de ulike villaksbestandene er stedegne og genetisk unike. Mange av dagens villaksbestander er påvirket av tidligere kultiveringsvirksomhet og kan dermed ikke hevdes å være fullstendig stedegne. Det stilles derfor spørsmål til rapporten fra vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr. 4 b, der det vises til at det ikke har vært gjennomført kultivering i vassdragene i Finnmark. Fylkeskommunen kan vise til en rekke lokale kilder som kan bekrefte at slike tiltak har blitt gjennomført i forskjellige

vassdrag i fylket. Introduksjon av gytefisk fra andre villaksbestander gjennom tidligere kultivering kan ha svekket det genetiske grunnlaget i en stedegen bestand, som i tur kan tenkes å ha hatt negativ innvirkning på bestandens reproduksjon og overlevelse. Fylkesordføreren finner det derfor merkelig at genetiske effekter av kultivering ikke trenger å bli vurdert i forhold til genetisk integritet, men heller bli integrert som gytebestandsmål.

Fylkesordføreren er også av den oppfatning at høringsdokumentet mangler en helhetlig tilnærming til forslaget om kvalitetsnorm for villaks. Det vises ikke til hvilke konsekvenser en kvalitetsnorm for villaks kan få for lokal og regional næringsutvikling. Fylkesordføreren ser det som viktig at tiltak som skal bidra til å nå nasjonale miljømål ses i sammenheng med lokalsamfunnets behov for næringsutvikling. Hvilke konsekvenser det kan få for utøvelse av næringsvirksomhet, eksempelvis oppdrett, mener fylkesordføreren må utredes før det tas stilling til en etablering av kvalitetsnorm for villaks.

Kvalitetsnormens innhold

Fylkesordføreren er positiv til at alle berørte myndigheter tas med i den videre prosessen i arbeidet med en kvalitetsnorm for villaks. Fylkeskommunen som regionalpolitisk aktør og som myndighetsutøver innen akvakultur må derfor involveres.

Med hilsen

Runar Sjøstad
Fylkesordfører